

Härria Hais

David Walliams

Härra Hais

Pildid joonistanud Quentin Blake

Inglise keelest tõlkinud Maria Lepik

Originaali tiitel:
David Walliams
MR STINK
HarperCollins Publishers, 2009

Toimetaja Priit Põhjala
Kujundaja Siiri Timmerman

Text copyright © David Walliams 2009
Illustrations copyright © Quentin Blake 2009
Cover lettering of author's name Copyright © Quentin Blake 2009

David Walliams and Quentin Blake assert the moral right to be identified as the author and
illustrator of this work.

Tõlge eesti keelde © Maria Lepik ja Tänapäev, 2018

ISBN 978-9949-85-308-3

www.tnp.ee
Trükitud Printoni trükikojas

*Minu emale Kathleenile, kõige südamlikumale inimesele,
keda kunagi kohanud olen.*

Aitähhid

Jälle kord on Quentin Blake austanud mu kirjatööd oma suurepärase illustratsioonidega, ja ma olen talle kohutavalt tänulik. Ma ei suuda siiani päriselt uskuda, et olen saanud temaga koostööd teha, sest ta on selline legend. Teised inimesed, keda tänada soovin, on Mario Santos ja Ann-Janine Murtagh HarperCollinsist: selle eest, et neil minusse taas usku oli. Nick Lake, minu toimetaja, väärrib suurt tänu selle eest, et sundis mind kõvasti tööd tegema ning viis teed jooma ja kooke sööma. Erakordset tööd on teinud ka toimetaja Alex Antscherl, kaanekujundaja James Annal ja küljendaja Elorine Grant. Lisaks aitäh kõikidele nendele HarperCollinsis, kes näevad nii palju vaeva raamatu reklaamimise ja levitamisega, eriti Sam White'ile. Minu kirjandusagent Paul Stevens Independentist on samuti väga kena mees, kes tegeles vaimustavalt kõikide oluliste lepinguliste asjadega, mida minu aju töödelda ei suuda.

Viimaks soovin tänada ka kõiki inimesi, kes mulle kirjutasid, öeldes, et neile meeldis minu esimene raamat, „Kleidiga poiss”. Eriti tänan lapsi. On väga liigutav, kui keegi võtab aega, et kirjutada kirja, ja see andis mulle „Härä Haisuga” tegeledes kõvasti julgust juurde. Ma loodan, et ka see raamat ei valmista pettumust.

1

Kraabi ja nuusuta

Härra Hais haises. Ta ka haisutas. Ja kui nii on õige öelda, siis ta ka haisles. Ta oli kõige haisvam haisev haisukott, kes on iial elanud.

Hais on lõhnadest kõige hullem. Hais on hullem kui lebra. Ja lebra on hullem kui luhvt. Ja luhvt on hullem kui lehk. Ja ainuüksi lehk võib olla piisav, et panna nina krimpsutama.

See polnud härra Haisu süü, et ta haises. Ta oli ju ometi hulkur. Tal ei olnud kodu ja seepärast polnud tal võimalik end korralikult puhtaks pesta, nagu sina ja mina seda teha saame. Aja jooksul läks lõhn üha hullemaks. Siin on härra Haisust üks pilt.

Ta on oma kikilipsu ja tviidpintsakuga üsna peen, kas pole?

Ent ära lase end sellest petta. See pilt ei väljenda ausalt lõhna. See siin võiks olla raamat, mille pilte saab kraapida ja nuusutada, aga lõhn oleks nii halb, et raamat tuleks prügikasti visata. Ja siis prügikast maha matta. Väga sügavale maa alla.

Härra Haisuga on tema väike must koer, Hertsoginna. Hertsoginna polnud mingit erilist tõugu koer, ta oli lihtsalt

Kraabi ja nuusuta

koer. Ka tema haises, aga mitte nii pahasti kui härra Hais. Mitte miski maailmas ei haisnud nii pahasti kui härra Hais. Peale tema habeme. Tema habe oli täis vanu muna- ja vorsi- ja juustutükke, mis olid tal suust välja kukkunud aastaid tagasi. Seda habet ei olnud mitte ilmaski seebiga pestud, nii et sellel oli oma eriline hais, veelgi hullem kui härra Haisu põhihais.

Ühel hommikul härra Hais lihtsalt ilmus linna ja asus elama ühel vanal puupingil. Keegi ei teadnud, kust ta tuli või kuhu ta võib teel olla. Enamasti olid linnaelanikud tema vastu kenad. Mõnikord poetasid nad ta jalge ette paar minuti, enne kui vesiste silmadega minema tormasid. Aga keegi ei olnud temaga päriselt *sõbralik*. Keegi ei peatunud, et temaga vestelda.

Vähemalt mitte päevani, mil üks väike tüdruk otsustas viimaks julguse kokku võtta ja temaga rääkida – ja sealt meie lugu algabki.

„Tere,” ütles tüdruk närviliselt, hääl veidi värisemas. Tüdruku nimi oli Chloe. Ta oli vaid kaheteistkümnene ega olnud kunagi varem ühegi hulkuriga rääkinud. Ta ema oli tal keelanud „niisuguste olenditega” rääkida. Ema pani pahaks

Härra Hais

isegi seda, kui tütar vestles lastega kohalikust munitsipaal-
elamust. Aga Chloe ei arvanud, et härra Hais on „niisugune
olend”. Tema arvates nägi ta välja nagu mees, kellel on väga
huvitav lugu jutustada – ja kui Chloe midagi armastas, siis
olid need lood.

Iga päev möödus ta temast ja tema koerast oma vanemate
autos teel peenesse erakooli. Olgu väljas päike või lumesa-
du, mees istus alati samal pingil, koer jalgade juures. Oma
vastiku väikese õe Annabelle'i kõrval auto nahksel tagaistmel
mõnuledes vaatas Chloe aknast meest ja mõtles.

Ta peas keerlesid miljonid mõtted ja küsimused. Kes ta
on? Miks ta tänaval elab? Kas tal oli kunagi kodu? Mida ta
koer sööb? Kas tal on sõpru või peret? Ja kui on, siis kas nad
teavad, et ta on kodutu?

Kuhu ta jõuludeks läheb? Kui sa tahaksid talle kirja kir-
jutada, siis mis aadress tuleks ümbrikule panna? „Pink, teate
küll – see, mis jääb bussipeatusest ümber nurga”? Millal ta
viimati vannis käis? Ja kas ta nimi võib ka *päriselt* olla härra
Hais?

Chloe oli niisugune tüdruk, kellele meeldis oma mõtetega
ükski olla. Sageli istus ta oma voodil ja mõtles härra Haisust

Kraabi ja nuusuta

lugusid välja. Oma toas voodil istudes tuli ta lagedale iga-
suguste fantastiliste lugudega. Äkki oli härra Hais kangelaslik
vana meremees, kes oli võitnud vapruse eest kümneid me-
daleid, kuid ei suutnud kohaneda eluga maismaal? Või äkki
oli ta maailmakuulus ooperilaulja, kes oli ühel õhtul Londoni
kuninglikus ooperimajas aaria kõrgeimat nooti võttes kaota-
nud oma hääle ega saanud enam kunagi laulda? Või ehk oli
ta hoopis Vene salaagent, kes oli selga pannud viimistletud
hulkurikostüümi, et linnaelanikke luurata?

Chloe ei teadnud härra Haisu kohta mitte midagi. Aga
ta teadis seda, et päeval, kui ta peatus, et mehega esimest
korda vestelda, nägi too välja, nagu vajaks ta viit naela, mis
tüdrukul käes oli, *palju* rohkem kui tüdruk ise.

Ta paistis ka üksik, mitte lihtsalt üksik, vaid üksik oma
hinges. See tegi Chloe kurvaks. Ta teadis vägagi hästi, mis
tunne on olla üksik. Koolis Chloele eriti ei meeldinud.
Ema oli nõudnud, et ta läheks peenesse tütarlastekooli, ja
ta ei olnud seal leidnud ühtegi sõpra. Ja kodus ei meeldinud
Chloele kuigi palju rohkem. Kus ta ka viibis, tal oli alati
tunne, et ta ei sobi sinna hästi.

Peale selle oli praegu aeg, mida Chloe kõige vähem

Härra Hais

armastas. Jõulud. Kõigile peaks jõulud meeldima, eriti lastele. Aga Chloe vihkas neid. Ta vihkas kuusekarda, ta vihkas küpsiseid, ta vihkas jõululaule, ta vihkas seda, et peab kuulama kuninganna kõnet, ta vihkas puuviljakorvikesi, ta vihkas, et mitte kunagi ei saja lund nii, nagu peaks, ta vihkas pikka-pikka õhtusööki oma perega ja kõige enam vihkas ta seda, et peab teesklema rõõmu lihtsalt sellepärast, et on 25. detsember.

„Kuidas ma sind aidata saan, noor daam?” küsis härra Hais. Ta hääl oli ootamatult väärikas. Kuna keegi polnud varem peatunud, et temaga vestelda, põrnitses ta väikest pontsakat tüdrukut veidi kahtlustavalt. Chloe tundis äkki kerget hirmu. Võib-olla ikkagi polnud eriti hea mõte selle vana hulkuriga rääkima tulla. Ta oli nädalaid, isegi kuid selleks hetkeks valmistunud. Aga nii ei olnud ta seda oma peas ette kujutanud.

Nagu olukord poleks juba niigi hull, pidi Chloe nina kaudu hingamise lõpetama. Lõhn hakkas temani jõudma. See oli nagu elusolend, kes ta ninasõõrmetest sisse roomas ja kurku kõrvetas.

„Ee, noh, vabandust, et ma teid tülitän ...”

Kraabi ja nuusuta

„Jah?” ütles härra Hais veidi kärsitult. Chloe oli jahmunud. Miks mees nii läbematu on? Ta istus *alati* sellel pingil. Ta ei pidanud ju järsku kuhugi mujale kiirustama.

Sel hetkel hakkas Hertsoginna tema peale haukuma. Chloe tundis veel suuremat hirmu. Sellest aru saades sikutas härra Hais Hertsoginnat rihmast, mis oli tegelikult lihtsalt vana köis, ja koer jäi vait.

„Noh,” jätkas Chloe närviliselt, „mu tädi saatis mulle viis naela, et ma endale jõulukingituse ostaksin. Aga mul pole tegelikult midagi vaja, nii et ma mõtlesin, et annan selle teile.”

Härra Hais naeratas. Chloe naeratas ka. Hetkeks tundus, et mees võtab Chloe pakkumise vastu, aga siis vaatas ta maha.

